

Parlament de les Illes Balears

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL DE SUPORT AL RECONONEIXEMENT DE LA "DISCAPACITAT SOCIAL" PER A LES PERSONES AMB SÍNDROME D'ASPERGER/TEA

La Confederació Espanyola de Síndrome d'Asperger -que aglutina a les federacions i entitats de totes els comunitats autònomes, entre elles l'Associació d'Aperger TEA Illes Balears- ha iniciat una campanya per sol·licitar suport institucional per tal d'aconseguir que en la normativa legal es reconegui la figura de la Discapacitat Social.

La Síndrome d'Asperger és un trastorn de l'espectre autista que comporta una problemàtica summament complexa que afecta la capacitat de processar adequadament els estímuls relacionats amb la comunicació social, així com la dificultat de comprendre rols socials. També afecta la capacitat de processar o entendre el que transmet la modulació de la veu, el volum i els senyals de comunicació que tots entenem de manera intuïtiva, una informació que suposa aproximadament un 80% de la comunicació social. A més, també presenta una baixa tolerància als estímuls sensorials de manera que sorolls, olors o, fins i tot, colors o llums poden produir-los bloquejos i atacs d'ansietat incontrolables.

El dèficit de cognició social (comuna a l'espectre autista) els fa molt vulnerables a abusos, manipulacions i enganys, per la seva falta d'interpretació de les intencions de les altres persones, provoca que una gran proporció no puguin ser independents i necessitin cert grau de supervisió i/o suport.

La síndrome d'Asperger és una condició incapacitant que perdura tota la vida i que, per la seva associació amb altres trastorns psiquiàtrics i problemes d'aprenentatge, requerirà una valoració individualitzada de cada cas per considerar el grau d'afectació funcional individual, familiar i social de tal manera que les ajudes s'ajustin a cada cas.

Desafortunadament, pel fet que tots els individus afectats produeixen resultats mitjans en els tests d'intel·ligència i són competents a l'hora de dur a terme una entrevista en una situació diàdica (entrevistador i entrevistat), els professionals assumeixen que tenen una competència adequada i que els seus problemes són deguts al seu caràcter i personalitat particular.

No obstant això, l'aparença de normalitat és enganyosa, tal com ho reconeixen els propis afectats, els familiars i el seu entorn, ja que en general els individus amb síndrome d'Asperger fallen a traduir el seu potencial cognitiu en una adaptació a la vida real.

Encara puntuant dins de la normalitat en els tests que mesuren el coeficient intel·lectual, les seves dificultats per comprendre i predir el comportament dels altres, les seves dificultats d'organització i planificació, la seva rigidesa mental, els seus dèficits en la comprensió i l'avaluació de la informació, les limitacions per al pensament abstracte, les seves dificultats per inferir regles implícites, els seus

Parlament de les Illes Balears

problemes en l'atenció selectiva i en la memòria de treball, el seu lent processament de la informació, limiten en gran manera el seu funcionament acadèmic, laboral i la seva integració en la societat.

A les persones Asperger se'ls reconeix una discapacitat psíquica superior al 33% que suposadament suposa un factor de protecció social. No obstant això, aquesta protecció també és enganyosa, ja que les persones amb síndrome d'Asperger no tenen ni discapacitat intel·lectual ni malaltia mental, per la qual cosa, per al que fa a ocupació pública, només poden accedir al contingent de discapacitat general que no està adaptat al seu estil cognitiu particular.

Una dada molt reveladora d'aquesta situació és que la taxa de desocupació entre persones amb síndrome d'Asperger és significativament major que entre persones amb "discapacitat intel·lectual" i se situa, segons les últimes dades, en una estimació superior al 85%.

Per això es fa necessari el reconeixement de la figura legal de la "Discapacitat social" per a les persones amb síndrome d'Asperger, i els TEA en general, ja que les proves que mesuren la intel·ligència lògica no tenen en compte les variables exposades, tant de dèficit de processament social, que comporta uns alts nivells d'ansietat en situacions socials, com de sobrecàrrega sensorial.

Aquestes persones estan abocades, en un gran percentatge, a l'exclusió social en el moment en què són adultes i no tenen pares o xarxa social que les sustenti. Són persones molt vulnerables malgrat el seu coeficient intel·lectual i presenten un alt risc de marginació, pobresa, indigència i exclusió social.

Tenint en compte tot l'exposat, el Ple del Parlament de les Illes Balears:

1. Expressa el suport i el reconeixement cap a les persones amb síndrome d'Asperger, a les seves famílies, i a les entitats que diàriament treballen per avançar i millorar la seva qualitat de vida.
2. Sol·licita al Govern d'Espanya que, en el marc de la legislació estatal, estudiï i contempli el reconeixement de la "Discapacitat Social" o "psicosocial" com un epígraf propi a desenvolupar en el barem estatal de discapacitats que inclogui tots els trastorns de l'espectre autista, discapacitat intel·lectual i trastorns del neurodesenvolupament, de manera que puguin accedir als drets contemplats en la Convenció Internacional dels Drets de les Persones amb Discapacitat.
3. Insta el conjunt de totes les administracions al compliment real i efectiu del principi d'inclusió social amb la finalitat d'evitar la discriminació, afavorir la seva plena integració en la possibilitat d'accés a l'ocupació pública, i la promoció i la millora de la qualitat de vida del col·lectiu de persones amb TEA i síndrome d'Asperger.

Aprovada per assentiment a la sessió plenària
de dia 8 de juny de 2021